

KONFERENCIJA O PRISTUPANJU
EUROPSKOJ UNIJI
– UKRAJINA –

Bruxelles, 12. lipnja 2026.
(OR. en)

AD 18/26

LIMITE

CONF-UA 2

DOKUMENT O PRISTUPANJU

Predmet: ZAJEDNIČKO STAJALIŠTE EUROPSKE UNIJE
– 1. skupina poglavlja: temeljna pitanja

PREGOVORI O PRISTUPANJU

Ukrajina

ZAJEDNIČKO STAJALIŠTE EU-a

(slijedom pregovaračkog stajališta Ukrajine AD 16/26 CONF-UA 1)

Skupina pregovaračkih poglavlja: 1.

Temeljna pitanja

Među ostalim: funkcioniranje demokratskih institucija, reforma javne uprave, poglavlje 23. Pravosuđe i temeljna prava, poglavlje 24. Pravda, sloboda i sigurnost, gospodarski kriteriji, poglavlje 5. Javna nabava, poglavlje 18. Statistika, poglavlje 32. Financijski nadzor

Ovo stajalište Europske unije temelji se na njezinu općem stajalištu za Konferenciju o pristupanju s Ukrajinom AD 9/24 CONF-UA 2 te podliježe pregovaračkim načelima potvrđenima u okviru te konferencije, a posebice sljedećem:

- bilo kakvim mišljenjem koje su Ukrajina ili EU izrazili u vezi s određenim poglavljem pregovora ni na koji se način ne dovodi u pitanje stajalište koje se može zauzeti u vezi s drugim poglavljima,
- dogovori postignuti tijekom pregovora o određenim poglavljima, čak i djelomični dogovori, ne mogu se smatrati konačnima dok se ne postigne sveobuhvatan dogovor o svim poglavljima,
- kao i zahtjevima navedenima u točkama 5., 11., 12., 32., 37., 38., 39., 40., 41., 42., 43., 44., 45., 46., 50., 51. i 52. pregovaračkog okvira.

EU potiče Ukrajinu da nastavi s postupkom usklađivanja s pravnom stečevinom EU-a i njezinom djelotvornom provedbom i izvršavanjem te da općenito i prije pristupanja oblikuje politike i instrumente što sličnije onima EU-a.

EU primjećuje da Ukrajina u svojem stajalištu (AD 16/26 CONF-UA 1) prihvaća pravnu stečevinu EU-a u okviru 1. skupine poglavlja, kako je na snazi 3. lipnja 2026., te da će biti spremna provesti je do datuma pristupanja Europskoj uniji.

1. Funkcioniranje demokratskih institucija

EU prima na znanje da je Ukrajina u svojem ustavnom poretku postavila temelje **demokratske države** i poziva Ukrajinu da osigura kontinuiranu demokratsku konsolidaciju unatoč ograničenjima nametnutima izvanrednim stanjem. EU primjećuje da pravni i institucionalni okvir pogoduje organizaciji demokratskih izbora. Poziva Ukrajinu da poboljša pravni okvir u skladu s preporukama OESS-a/ODIHR-a, zakonodavstvom EU-a te međunarodnim i europskim standardima. EU pozdravlja aktualna nastojanja Ukrajine da ojača otpornost na dezinformacije te inozemno upletanje i manipuliranje informacijama tijekom izbora. Poziva Ukrajinu da nastavi jačati transparentno, pluralističko i neovisno medijsko okruženje, među ostalim ponovnom procjenom i postupnim ukidanjem „televizijskog maratona”. Potrebno je ukloniti nedostatke u suzbijanju nezakonitih kampanja i financiranja stranaka te osigurati veću transparentnost i djelotvoran nadzor povećanjem usklađenosti s propisima o financiranju kampanja i stranaka i njihovom provjerom, racionalizacijom i jačanjem kontrolnih funkcija, odvrćućim sankcijama i uklanjanjem pravnih praznina kad su posrijedi povrede koje počine donatori kao treće strane.

EU primjećuje da ukrajinski parlament i dalje izvršava svoju ulogu, iako je njegov nadzor nad izvršnom vlašću trenutačno ograničen. EU naglašava da bi Ukrajina i dalje trebala poboljšati opću transparentnost, kvalitetu i djelotvornost zakonodavnog postupka, među ostalim tijekom izvanrednog stanja. EU osim toga napominje da bi Parlament trebao uspostaviti čvrst okvir za integritet, što uključuje Kodeks ponašanja zastupnika u Parlamentu i djelotvorno praćenje ograničenja nakon prestanka radnog odnosa.

EU naglašava da je pravni, regulatorni i institucionalni okvir za **organizacije civilnog društva** općenito uspostavljen, ali da su potrebna poboljšanja kako bi se osiguralo poticajno okruženje za civilno društvo, posebno kako bi se ojačali mehanizmi za zaštitu organizacija civilnog društva i boraca za ljudska prava od prijetnji i neprimjerenog pritiska, među ostalim usklađivanjem s pravnom stečevinom EU-a o strateškim tužbama usmjerenima protiv javnog sudjelovanja. EU naglašava da Ukrajina treba osigurati uspostavu djelotvornih mehanizama za suradnju države s organizacijama civilnog društva, uključujući smisleno savjetovanje s civilnim društvom o zakonodavnim i političkim inicijativama.

2. Reforma javne uprave

EU primjećuje da je **strateški okvir** Ukrajine za reformu javne uprave djelomično usklađen s europskim standardima. Isto tako prima na znanje uhodane mehanizme upravljanja i koordinacije za njegovu provedbu. EU naglašava da bi za unapređenje reformi trebalo ojačati kapacitete javne službe i osigurati financijsku održivost reformi.

EU primjećuje da je Ukrajina djelomično usklađena s europskim standardima u pogledu **razvoja i koordinacije politika**. Naglašava da Ukrajina treba unaprijediti svoj regulatorni okvir i poboljšati standarde za donošenje politika na temelju dokaza i za izradu zakonodavnih akata te osigurati djelotvorno i uključivo javno savjetovanje.

EU primjećuje da je Ukrajina djelomično usklađena s europskim standardima o **upravljanju javnom službom i ljudskim resursima**. Poziva Ukrajinu da svoj regulatorni okvir za javnu službu dodatno uskladi s načelima zasluga, transparentnosti i integriteta u postupcima odabira i zapošljavanja. Ponovno bi trebalo uvesti transparentno zapošljavanje u javnoj službi koje se temelji na natječaju i zaslugama i dodatno ga poboljšati, uzimajući u obzir sigurnosnu situaciju. EU naglašava da je potrebno prikupljati i pratiti podatke o razlozima otpuštanja, kao i o broju i kategorijama ugovora na određeno vrijeme, kako bi se spriječile zlouporabe. Podsjeća da je potrebno dovršiti reformu sustava plaća državnih službenika na temelju klasifikacije radnih mjesta kako bi se osigurao transparentan, konkurentan i pravedan sustav plaća. EU naglašava da bi u svim tijelima javne uprave trebalo nastaviti s digitalizacijom upravljanja ljudskim resursima te povećati njezin opseg.

EU primjećuje da je ukrajinski sustav **organizacije i odgovornosti** djelomično usklađen s europskim standardima. Poziva Ukrajinu da poboljša unutarnju organizaciju ministarstava te mehanizme odgovornosti i praćenja uspješnosti između nadzornih i podređenih tijela. Osim toga, poziva Ukrajinu da uskladi svoje zakonodavstvo sa Zakonom o upravnom postupku i osigura da se ne uvode neopravdane iznimke od primjene tog zakona. EU naglašava da bi trebalo osigurati potpunu provedbu Zakona o upravnom postupku i njegovo praćenje. Također poziva Ukrajinu da ostvari daljnji napredak u decentralizacijskoj reformi.

EU primjećuje da je ukrajinski sustav **pružanja usluga** u velikoj mjeri usklađen s europskim standardima. EU poziva Ukrajinu da nastavi razvijati mrežu centara za administrativne usluge, uz olakšavanje pristupa osobama s invaliditetom i posebnim potrebama. EU poziva Ukrajinu da osigura daljnje usklađivanje zakonodavstva s pravnom stečevinom EU-a u tom području.

EU primjećuje da Ukrajina ima uhodan pravni i institucionalni okvir za **upravljanje javnim financijama**. Naglašava da je važno da Ukrajina dodatno poboljša provedbu zakonodavstva. EU poziva Ukrajinu da dodatno poboljša srednjoročni proračunski okvir i kvalitetu javnih rashoda, osobito poboljšanjem metodologije za revizije potrošnje i provođenjem godišnjih revizija potrošnje državnog proračuna. Poziva Ukrajinu da poboljša praćenje fiskalnih rizika, posebno poboljšanjem metodologije za procjenu fiskalnih rizika povezanih s javnim ulaganjima, poduzećima u državnom vlasništvu i lokalnim proračunima. Također poziva Ukrajinu da nastavi poboljšavati upravljanje javnim ulaganjima u skladu s planom reforme upravljanja javnim ulaganjima i popratnim akcijskim planom. EU potiče Ukrajinu da ojača transparentnost i nadzor proračunskog postupka, ponajprije osiguravanjem toga da fiskalni podaci za sve podsektore opće države budu pravodobno i redovito javno dostupni, proširenjem opsega srednjoročnog proračunskog planiranja na opću državu i osnivanjem neovisne fiskalne institucije.

3. Poglavlje 23. – Pravosuđe i temeljna prava

EU ističe da je zakonodavni i institucionalni okvir Ukrajine djelomično usklađen s pravnom stečevinom EU-a i relevantnim europskim standardima u pogledu **funkcioniranja pravosuđa**. Prima na znanje plan Ukrajine da dodatno poboljša neovisnost i kapacitet svojih pravosudnih i tužiteljskih upravnih tijela te odabir njihovih članova na temelju zasluga, da racionalizira pravosudnu upravu, poboljša upravljanje sudovima i resurse sudova, konsolidira odgovornost i integritet na svim razinama i osigura dostupnost i kvalitetu pravosuđa te učinkovito izvršenje pravde u skladu s pravnom stečevinom EU-a i europskim standardima.

EU pozdravlja napredak Ukrajine u poticanju **neovisnosti i nepristranosti** pravosuđa. EU pozdravlja planove Ukrajine da dodatno ojača otpornost pravosudnih institucija na unutarnje i vanjsko upletanje. EU sa zabrinutošću prima na znanje nedavni razvoj događaja koji bi mogao ugroziti napredak u reformi pravosuđa, posebno kašnjenje u imenovanju kandidata za nedavno ponovno pokrenute institucije. Ukrajina u budućnosti treba dodatno ojačati neovisnost, integritet, status i kapacitete pravosudnih i tužiteljskih upravnih tijela i tijela samouprave te optimizirati pravosudnu upravu i sustav upravljanja sudovima, kao i glavno tužiteljstvo. EU prima na znanje predanost Ukrajine osiguravanju sustava nasumične dodjele predmeta u glavnom tužiteljstvu na temelju jasnih i objektivnih kriterija te predanost daljnjem poboljšanju takvog sustava na sudovima. EU naglašava da je važno da Ukrajina kontinuirano radi na jačanju neovisnosti sudaca redovnih sudova, Vrhovnog suda i Ustavnog suda te tužiteljâ i državne pravosudne uprave, što uključuje visoke standarde u postupcima odabira i imenovanja utemeljene na integritetu, transparentnosti i zaslugama te njihovo daljnje poboljšanje. U tu svrhu EU naglašava da je važno da neovisni stručnjaci koje imenuju međunarodni partneri na privremenoj osnovi konstruktivno sudjeluju u aktualnim i budućim postupcima odabira na visokoj razini. Ukrajina treba depolitizirati položaj glavnog tužitelja, među ostalim tako da postupci odabira i razrješenja budu objektivniji, transparentniji i više utemeljeni na zaslugama, uzimajući u obzir europske standarde. Ukrajina bi također trebala poboljšati sustav izuzeća sudaca radi usklađivanja s europskim standardima.

EU primjećuje da je Ukrajina znatno ojačala svoj pravni i institucionalni okvir u području **odgovornosti**. EU sa zadovoljstvom primjećuje kontinuiranu dobru provedbu postupka provjere sudaca i potvrđivanja tužitelja u Ukrajini. Međutim, kako bi se postigli konkretni rezultati, potrebno je ubrzati provjeru i potvrđivanje. EU naglašava da Ukrajina treba nastaviti s jačanjem mjera za sprečavanje korupcije u pravosuđu, posebno poboljšanjem sustava izjava o integritetu i provjera za suce. EU napominje i da je potrebno dodatno poboljšati stegovni okvir za suce i tužitelje, što uključuje rješavanje neriješenih stegovnih predmeta te jačanje stegovnih mjera i njihovu provedbu, kao i ojačati Glavni inspektorat unutar glavnog tužiteljstva.

EU prima na znanje napore Ukrajine da poveća **kvalitetu** pravosuđa, među ostalim poboljšanjem pravnog i institucionalnog okvira za odabir sudaca i tužitelja, no još uvijek treba riješiti ozbiljan nedostatak sudaca i pomoćnog osoblja. Manjak financijskih i ljudskih resursa negativno utječe na kvalitetu i učinkovitost pravosudnog sustava. Potrebno je uspostaviti djelotvoran sustav periodične evaluacije uspješnosti sudaca i tužitelja na temelju jasnih i objektivnih kriterija. EU poziva Ukrajinu da poboljša **učinkovitost** pravosudnog sustava s naglaskom na rješavanju neriješenih predmeta i ujednačavanju sudske prakse te da ostvari napredak u njegovoj digitalizaciji. EU naglašava važnost brze uspostave i potpune operativnosti novog upravnog suda za rješavanje predmeta protiv nacionalnih državnih agencija nakon vjerodostojnog postupka odabira uz konstruktivno sudjelovanje neovisnih stručnjaka koje imenuju međunarodni partneri. EU također naglašava da je potrebno reformirati Odvjetničku komoru i Nacionalnu pravosudnu akademiju, što uključuje konstruktivno sudjelovanje neovisnih stručnjaka koje su imenovali međunarodni partneri, a osposobljavanje sudaca i tužitelja uskladiti s europskim standardima, među ostalim tako da se uvede transparentan postupak odabira za Nacionalnu pravosudnu akademiju utemeljen na zaslugama i da se moderniziraju njezini kurikulumi, poučavanje, procjene potreba i metode evaluacije, a potrebno je i unaprijediti reformu pravnog obrazovanja, među ostalim institucionalnim razdvajanjem pravnog obrazovanja i osposobljavanja u području izvršavanja zakonodavstva. Ukrajina bi isto tako trebala poboljšati zakonodavstvo o postupku Ustavnog suda uzimajući u obzir preporuke Venecijanske komisije, poduzeti sustavne mjere za poboljšanje izvršenja odluka domaćih sudova i Europskog suda za ljudska prava, među ostalim revizijom zakonodavnog moratorija i osiguravanjem primjerenog prikupljanja podataka o izvršenju, te proširiti alternativno rješavanje sporova i nastaviti razvijati pravnu pomoć.

EU naglašava potrebu da Ukrajina ostvari konkretan napredak u borbi protiv nekažnjavanja najtežih međunarodnih kaznenih djela na nacionalnoj razini, osobito daljnjom provedbom odredaba Rimskog statuta Međunarodnog kaznenog suda u ukrajinski pravni sustav i osiguravanjem trajnog napretka u ostvarivanju dobrih rezultata u domaćim istragama, kaznenim progonima i osuđujućim presudama za najteža međunarodna kaznena djela.

EU primjećuje da se ukrajinski zakonodavni i institucionalni okvir za **borbu protiv korupcije** postupno poboljšao i da je djelomično usklađen s pravnom stečevinom EU-a. EU ističe da su potrebna daljnja znatna poboljšanja u pogledu preventivnih i represivnih mjera. Snažno ističe da je potrebno osigurati neovisnost i efektivnost specijaliziranih institucija za borbu protiv korupcije i drugih relevantnih institucija daljnjim jačanjem njihovih kapaciteta i mandata. Također naglašava da Ukrajina treba proširiti nadležnost Nacionalnog antikorupcijskog ureda Ukrajine kako bi se obuhvatile sve visokorizične javne funkcije, uključujući vodstvo Ureda predsjednika, voditelje regionalnih uprava itd., a Posebnom uredu javnog tužitelja za borbu protiv korupcije (SAPO) dodijeliti operativne kapacitete i potrebne ovlasti za pokretanje kaznenog postupka protiv parlamentarnih zastupnika bez odobrenja glavnog tužitelja. EU poziva Ukrajinu da dodatno ojača okvir za sprečavanje korupcije na središnjoj i lokalnoj razini, među ostalim ciljanim mjerama za borbu protiv korupcije. Isto tako poziva Ukrajinu da kontinuirano provodi okvir antikorupcijske politike, koji obuhvaća uključivanje antikorupcijskih pitanja, namjenske procjene i mjere prilagođene kontekstu usmjerene na najranjivije sektore kao što su pravosuđe, izvršavanje zakonodavstva, javna nabava (posebno nabava u području obrane), poduzeća u državnom vlasništvu, infrastruktura, carina i oporezivanje, građevinarstvo i upravljanje zemljištem, prirodni resursi, vađenje ruda i obrazovanje. EU naglašava da bi posebnu pozornost trebalo posvetiti upravljanju resursima koji se odnose na međunarodnu pomoć i obnovu povezane s ratom, među ostalim iz EU-a. Kad je riječ o izvršenju, EU naglašava i da Ukrajina treba ostvariti daljnji napredak u borbi protiv nekažnjavanja i sustavnih obrazaca korupcije na središnjoj i lokalnoj razini, što će iziskivati odgovarajuće resurse te čvrste i cjelovite pristupe utemeljene na istinskoj političkoj predanosti i dugoročnoj strateškoj viziji. EU podsjeća da je potreban znatan napredak kako bi se ostvarili dobri rezultati u istragama, kaznenom progonu i osuđujućim presudama u predmetima povezanim s korupcijom, posebno pravomoćnim presudama na visokoj razini. EU podsjeća na nastojanja Ukrajine da stavi izvan snage automatsko zaključivanje istaknutih antikorupcijskih predmeta nakon isteka rokova za istragu u kaznenom postupku, ističe da bi to trebalo učiniti za sve predmete i da bi postojeće rokove trebalo preispitati radi osiguravanja djelotvornih istraga.

EU primjećuje da je pravni i institucionalni okvir Ukrajine djelomično usklađen s pravnom stečevinom EU-a i europskim standardima o **temeljnim pravima** te ističe da je potrebno ojačati provedbu kako bi se zajamčilo uživanje temeljnih prava u praksi za sve, što uključuje jačanje kapaciteta i neovisnosti tijelâ za ljudska prava.

EU primjećuje da je općenito uspostavljen pravni i institucionalni okvir za sprečavanje mučenja i nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja te za **zatvorski sustav**, ali određeni aspekti nisu u skladu s europskim standardima u tom području. EU prima na znanje predanost Ukrajine ažuriranju svojeg pravnog okvira u tom pogledu. EU naglašava da su potrebni daljnji naponi kako bi se provele presude Europskog suda za ljudska prava u tom području i uzele u obzir preporuke Europskog odbora za sprečavanje mučenja tako da se riješi problem prenapučenosti, lošeg postupanja prema pritvorenicima i osuđenicima te loših uvjeta u zatvorima i pritvorima.

EU primjećuje da pravni okvir za **zaštitu podataka** nije u potpunosti usklađen s pravnom stečevinom EU-a. EU naglašava da se Ukrajina mora u potpunosti uskladiti s Općom uredbom o zaštiti podataka i Direktivom o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva. Ističe da je važno brzo donijeti nacрте zakona o zaštiti osobnih podataka i o Nacionalnom povjerenstvu za zaštitu osobnih podataka i pristupu javnim informacijama. Potrebno je znatno proširiti institucionalne kapacitete kako bi se ispunile ovlasti Agencije za zaštitu podataka u skladu s pravnom stečevinom EU-a.

EU primjećuje da je pravni i institucionalni okvir Ukrajine u pogledu **slobode izražavanja** djelomično usklađen s pravnom stečevinom EU-a i europskim standardima. EU prima na znanje planove Ukrajine da se uskladi s pravnom stečevinom EU-a o strateškim tužbama protiv javnog sudjelovanja, Europskim aktom o slobodi medija i Aktom o digitalnim uslugama. EU naglašava da bi Ukrajina trebala nastaviti ulagati napore kako bi osigurala potpunu neovisnost regulatornog tijela za medije, Nacionalnog vijeća Ukrajine za televiziju i radiodifuziju. Također naglašava važnost zaštitnih mjera za neovisno funkcioniranje javnih medija i pravila o dodjeli državnog oglašavanja, brze i djelotvorne primjene mjera i zaštitnih mjera za sigurnost i neovisnost novinara, poštovanja njihove uloge javnog informiranja, utvrđivanja odgovornosti za sve slučajeve zastrašivanja i uznemiravanja novinara, provedbe mjera za potporu lokalnim javnim medijima te primjerenog i dosljednog postupanja u vezi s pristupom novinara informacijama, među ostalim u kontekstu izvanrednog stanja. EU naglašava da bi se reforme medija trebale provesti bez odgode kako bi se smanjio rizik od ponovne pojave monopolističkih ili oligarhijskih struktura. EU prima na znanje plan Ukrajine za provedbu Plana za potporu ponovnoj uspostavi pluralističkog, transparentnog i neovisnog poslijeratnog medijskog prostora nakon prestanka ili ukidanja izvanrednog stanja.

Kad je riječ o **rodnoj ravnopravnosti i nediskriminaciji**, Ukrajina je postigla djelomično usklađivanje s pravnom stečevinom EU-a, a EU prima na znanje planove Ukrajine da osigura usklađenost i s direktivama EU-a o minimalnim standardima za tijela za jednakost. EU naglašava da su potrebni napori kako bi se pravni okvir za borbu protiv govora mržnje i zločina iz mržnje uskladio s Okvirnom odlukom o suzbijanju određenih oblika i načina izražavanja rasizma i ksenofobije kaznenopravnim sredstvima. EU prima na znanje plan Ukrajine da u skladu s tim izmijeni svoj Kazneni zakon i Zakon o kaznenom postupku. Napominje da pravnom okviru o nediskriminaciji nedostaje jasnoća u pogledu područja primjene (područjâ) zaštite od diskriminacije, ali prima na znanje plan Ukrajine da ojača svoje zakonodavstvo, među ostalim u pogledu mjera za sprečavanje i borbu protiv diskriminacije na temelju seksualne orijentacije i rodnog identiteta, te da izmijeni svoje zakonodavstvo o besplatnoj pravnoj pomoći za žrtve takvih kaznenih djela. EU pozdravlja plan Ukrajine da donese zakon kojim se uvodi institucija registriranih partnera (uključujući istospolna partnerstva) u skladu s presudom Europskog suda za ljudska prava od 1. lipnja 2023. EU naglašava da je nacionalno pravo potrebno u potpunosti uskladiti sa zakonodavstvom EU-a u području ravnopravnosti i nediskriminacije. EU prima na znanje planove Ukrajine da osigura potpunu usklađenost s pravnom stečevinom EU-a o rodnoj ravnopravnosti i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u kućanstvu, posebno kako bi se djelotvorno suzbili svi oblici rodno uvjetovanog nasilja i nasilja u kućanstvu te povećala dostupnost i održivost specijaliziranih službi za potporu žrtvama nasilja. EU naglašava da je potrebno poboljšati provedbu zakonodavstva o suzbijanju diskriminacije i govora mržnje, a službenicima za izvršavanje zakonodavstva i parlamentarnom povjereniku za ljudska prava poboljšati kapacitete za izvršenje. EU potiče Ukrajinu da osigura prikupljanje podataka o nasilju nad ženama, nasilju u kućanstvu i diskriminaciji, raščlanjenih prema pristranosti podataka i vrsti kaznenog djela. EU prima na znanje planove Ukrajine da poboljša sustav za praćenje i evidentiranje zločina potaknutih netolerancijom na temelju rodnog identiteta i seksualne orijentacije te da poboljša sustavno prikupljanje i analizu podataka o rodnim nejednakostima.

EU primjećuje da Ukrajina poduzima mjere za daljnje promicanje prava **osoba s invaliditetom**, među ostalim u pogledu zahtjevâ za pristupačnost proizvoda i usluga, te za osiguravanje napretka u deinstitucionalizaciji na temelju provedbe sveobuhvatne strategije. EU naglašava da su potrebni naponi za provedbu europskih i međunarodnih standarda u tom području, među ostalim Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom, te za daljnje usklađivanje s pravnom stečevinom EU-a. EU također poziva Ukrajinu da nastavi s prelaskom na sustav procjene invaliditeta na temelju ljudskih prava.

EU prima na znanje plan Ukrajine da očuva i poboljša zaštitu **prava djeteta** na internetu i izvan njega daljnjim usklađivanjem s pravnom stečevinom EU-a i europskim standardima u području pravosuđa prilagođenog djeci i da ojača mehanizam socijalne zaštite za djecu te osigura pravo djece na odrastanje u sigurnom okruženju. EU napominje da je važno da Ukrajina ostvari odlučujući napredak u uspostavi integriranog sustava za zaštitu djece, deinstitucionalizaciji djece bez odgovarajuće roditeljske skrbi i djece s invaliditetom te osiguravanju prelaska na skrb u obitelji ili u zajednici, među ostalim radi pripreme za povratak djece raseljene zbog ruskog agresivnog rata, uključujući djecu koju je Rusija nezakonito deportirala ili premjestila. Za to je ujedno potrebno osigurati dostupnost kvalitetnih, raščlanjenih i ažuriranih podataka o djeci u ustanovama.

EU prima na znanje predanost Ukrajine boljem usklađivanju s pravnom stečevinom EU-a o postupovnim pravima osumnjičenika i okrivljenika u kaznenom postupku. Kad je riječ o pravima žrtava kaznenih djela, EU prima na znanje plan Ukrajine da donese zakon o naknadi štete žrtvama nasilnih kaznenih djela i poziva Ukrajinu da poduzme daljnje zakonodavne korake za usklađivanje s Direktivom o pravima žrtava, posebno u pogledu pitanja povezanih s pojedinačnom procjenom žrtava i dostupnošću posebnih mjera zaštite, među ostalim za djecu žrtve kaznenih djela.

EU primjećuje da je pravni okvir Ukrajine u načelu usklađen s europskim standardima o pravima **pripadnika nacionalnih manjina**. EU naglašava da bi ga po završetku izvanrednog stanja trebalo dodatno preispitati u odnosu na europske standarde kako bi se u potpunosti zajamčila prava manjina za pojedinačne nacionalne manjine s obzirom na njihove specifične okolnosti. EU poziva Ukrajinu da se nastavi uključivati u smislena savjetovanja s predstavnicima nacionalnih manjina i da nadležnim tijelima osigura odgovarajuće resurse i izgradnju kapaciteta. U tom kontekstu EU prima na znanje plan Ukrajine da se parlamentarnom povjereniku za ljudska prava ojača kapacitet za praćenje informacija o pravima pripadnika nacionalnih manjina (zajednica) i utvrđivanje činjenica o diskriminirajućim postupcima i praksama. EU potiče Ukrajinu da ažurira podatke iz popisa stanovništva iz 2001. Ističe da bi Vijeće nacionalnih manjina trebalo dodatno razviti u predstavničko tijelo za dijalog s ukrajinskim vlastima o politikama koje utječu na nacionalne manjine.

EU naglašava da Ukrajina mora osigurati potpunu usklađenost svojeg zakonodavnog okvira s pravnom stečevinom EU-a kako bi se osiguralo potpuno uživanje **prava koja proizlaze iz građanstva EU-a** nakon pristupanja.

4. Poglavlje 24. – Pravda, sloboda i sigurnost

EU primjećuje da je pravni okvir Ukrajine u području **borbe protiv teškog i organiziranog kriminala** te suradnje u području izvršavanja zakonodavstva djelomično usklađen s pravnom stečevinom EU-a. EU naglašava da su potrebni dodatni naponi za razvoj pravnog i strateškog okvira u skladu s rezultatima nacionalne procjene prijetnje teškog i organiziranog kriminala (SOCTA) i za izgradnju institucionalnih kapaciteta za provedbu tog okvira, posebno u pogledu policijskog rada utemeljenog na obavještajnim podacima, upravljanja informacijama i njihove analize te međuagencijske suradnje. EU potiče Ukrajinu da osigura pravilnu provedbu Sveobuhvatnog strateškog plana za reformu sektora izvršavanja zakonodavstva za razdoblje 2023. – 2027. i odgovarajućeg akcijskog plana za njegovu provedbu. Osim toga poziva Ukrajinu da jasno razgraniči istražne nadležnosti među tijelima za istrage u kaznenom postupku i da postupno provodi sustav upravljanja e-predmetima. EU poziva Ukrajinu da poboljša ukupnu stratešku i operativnu koordinaciju u vezi s teškim i organiziranim kriminalom i modernizira zakonodavstvo o zaštiti svjedoka i kriminalističko-obavještajnim podacima. EU naglašava da Ukrajina treba ojačati neovisnost i integritet tijela za izvršavanje zakonodavstva i osigurati im dostatne resurse, kao i uvesti transparentne postupke zapošljavanja i odabira utemeljene na zaslugama za rukovodeće položaje u tijelima za izvršavanje zakonodavstva i uredima javnih tužitelja. Ukrajina treba donijeti i provesti zakon o sveobuhvatnoj reformi Državnog istražnog ureda, po uzoru na Ured za gospodarsku sigurnost Ukrajine, uz konstruktivno sudjelovanje neovisnih stručnjaka koje imenuju međunarodni partneri. EU ističe da suradnja Ukrajine u području izvršavanja zakonodavstva i pravosuđa s državama članicama EU-a, CEPOL-om, Europolom, Eurojustom i Uredom europskog javnog tužitelja (EPPO), kao i vrlo aktivno sudjelovanje u EMPACT-u, daju pozitivne rezultate. EU napominje da bi te napore trebalo povećati. Ukrajina usto aktivno surađuje s Eurojustom u okviru zajedničkog istražnog tima u pogledu navodnih najtežih međunarodnih kaznenih djela počinjenih u Ukrajini, kao i s Međunarodnim centrom za kazneni progon zločina agresije protiv Ukrajine (ICPA) te je uputila časnika za vezu na središnju razinu EPPO-a.

EU naglašava da su potrebni dodatni naponi kako bi se konsolidirali rezultati istraga, kaznenih progona i pravomoćnih presuda u svim područjima teškog i organiziranog kriminala, uključujući pranje novca. EU napominje da odgovor tijelâ za izvršavanje zakonodavstva na organizirani kriminal mora biti proaktivniji i sustavniji, posebno kada je riječ o istragama visokorizičnih kriminalnih mreža. EU naglašava i da bi Ukrajina trebala dokazati da primjenjuje vjerodostojnu i sustavnu praksu pokretanja financijskih istraga kad je posrijedi teški i organizirani kriminal, uključujući pranje novca, što dovodi do povećanja zapljene i oduzimanja imovine. EU potiče Ukrajinu ne samo da poveća provedbu financijskih istraga nego i da razvije svoje kapacitete za rješavanje složenih financijskih predmeta. Ukrajina bi trebala osigurati da relevantno zakonodavstvo o istragama i kriminalizaciji pranja novca i financiranja terorizma bude u skladu s pravnom stečevinom EU-a i međunarodnim standardima, kao što su oni Stručne skupine za financijsko djelovanje i Moneyvala. EU prima na znanje predanost Ukrajine izgradnji kapaciteta za zamrzavanje i oduzimanje imovine te je poziva da ojača relevantno zakonodavstvo i reformira svoj sustav povrata imovine i upravljanja njome, uključujući djelotvornu reformu Nacionalne agencije za pronalaženje, praćenje i upravljanje imovinom stečenom korupcijom i drugim kaznenim djelima (ARMA) u skladu s Ukrajinskim planom.

EU poziva Ukrajinu da donese sve potrebno zakonodavstvo i provedbene mjere za potpuno usklađivanje s pravnom stečevinom EU-a u području **kibernetičkog kriminala** te da pristupi drugom dodatnom protokolu uz Budimpeštansku konvenciju radi djelotvorne borbe protiv kibernetičkog kriminala. Ukrajina bi također trebala ostvariti dobre rezultate u pogledu sprečavanja i suzbijanja kibernetičkog kriminala te u tu svrhu ojačati ljudske kapacitete aktera u nacionalnom sustavu kibernetičke sigurnosti.

EU prima na znanje plan Ukrajine da u potpunosti uskladi svoj regulatorni okvir s međunarodnim standardima i pravnom stečevinom EU-a u pogledu **seksualnog zlostavljanja djece, među ostalim na internetu**, te da ojača svoje ukupne kapacitete i poziva Ukrajinu da posebnu pozornost posveti zaštiti i sprečavanju seksualnog zlostavljanja djece na internetu i izvan njega, uključujući sprečavanje ponovne viktimizacije.

EU primjećuje da je u Ukrajini prisutan velik broj vatrenog oružja, među ostalim u posjedu civila, te poziva Ukrajinu da spriječi i suzbija **trgovinu vatrenim oružjem te malim i lakim oružjem** i njihovo nezakonito posjedovanje. EU poziva Ukrajinu da u potpunosti operacionalizira svoju nacionalnu kontaktnu točku za vatreno oružje i svoj jedinstveni registar oružja. EU ističe da bi Ukrajina trebala povećati napore u podizanju svijesti, informiranju i obrazovanju o opasnostima i rizicima povezanim sa zlouporabom i nezakonitim posjedovanjem malog i lakog oružja i trgovinom njime, kao i u smanjenju količine nezakonitog vatrenog oružja njegovom legalizacijom, dobrovoljnom predajom i onesposobljavanjem. EU pozdravlja činjenicu da Ukrajina planira izraditi nacionalni akcijski plan za borbu protiv nezakonite trgovine vatrenim oružjem, koji će obuhvaćati sva važna područja, te naglašava da bi tome trebala prethoditi sveobuhvatna nacionalna procjena prijetnji u području kontrole malog i lakog oružja.

EU napominje da je Ukrajina zemlja podrijetla, tranzita i odredišta kad je riječ o **trgovini ljudima** te da treba ojačati svoje mjere za suzbijanje trgovine ljudima s naglaskom na ranjivim osobama i djeci. EU naglašava da bi Ukrajina trebala u potpunosti uskladiti svoje zakonodavstvo o trgovini ljudima s pravnom stečevinom EU-a, među ostalim o odgovornosti pravnih osoba za kaznena djela trgovine ljudima, te da bi trebala uspostaviti strožu kontrolu nad pravnim osobama, posebno osobama koje su uključene u zamjensko majčinstvo ili druge tehnologije oplodnje te osobama koje rade s djecom kako bi se spriječila i otkrila trgovina ljudima. EU prima na znanje da Ukrajina radi na nacionalnom akcijskom planu za borbu protiv trgovine ljudima i da planira donijeti postupke za dodjelu statusa žrtve i osigurati pravodobnu financijsku pomoć žrtvama te poboljšati međunarodnu suradnju kako bi se osigurala pravna zaštita i pomoć ukrajinskim žrtvama trgovine ljudima u inozemstvu. EU naglašava da je u svim istragama i kaznenim progonima potrebno dosljedno provoditi pristup usmjeren na žrtve. Ističe da Ukrajina tek treba ostvariti dobre rezultate u pogledu proaktivnih istraga, kaznenog progona i pravomoćnih presuda u tom području.

EU primjećuje da je pravni okvir Ukrajine djelomično usklađen s pravnom stečevinom EU-a u području droga i poziva Ukrajinu da osigura potpunu usklađenost. EU primjećuje da ukrajinska tijela za izvršavanje zakonodavstva dobro **suraduju** s odgovarajućim tijelima u državama članicama EU-a u **području droga**. EU poziva Ukrajinu da donese sveobuhvatan strateški okvir u području droga kojim bi se obuhvatilo smanjenje ponude i potražnje, ali i štetne posljedice povezane s drogama. Isto tako prima na znanje plan Ukrajine da ojača i operacionalizira svoj institucionalni okvir, posebno povećanjem kapaciteta nacionalnog opservatorija za droge i uspostavom nacionalnog sustava ranog upozoravanja za razmjenu informacija o novim psihoaktivnim tvarima. EU naglašava da će, uz usklađivanje zakonodavnog i strateškog okvira s pravnom stečevinom EU-a, biti ključno da Ukrajina ostvari dobre rezultate u pogledu zapljene droge, kaznenog progona i osuđujućih presuda u slučajevima povezanim s drogama, kao i oduzimanja imovinske koristi stečene kaznenim djelom i brzog uništavanja zaplijenjenih droga. EU isto tako poziva Ukrajinu da u bliskoj suradnji s Agencijom Europske unije za droge (EUDA) dodatno unaprijedi prikupljanje podataka o svim pokazateljima povezanim s drogama i da pojača operativnu suradnju u borbi protiv trgovine drogom, među ostalim u okviru EMPACT-a i s Europolom.

EU primjećuje da je pravni okvir Ukrajine za **borbu protiv terorizma** djelomično usklađen s pravnom stečevinom EU-a. EU naglašava da je potreban daljnji rad na kriminalizaciji kaznenih djela povezanih s terorizmom, financiranja terorizma i pranja novca. EU prima na znanje predanost donošenju potrebnih izmjena radi usklađivanja sa zakonodavstvom o prekursorima eksploziva, terorističkom sadržaju na internetu i zaštiti kritične infrastrukture. Poziva Ukrajinu da donese strateški okvir za sprečavanje radikalizacije i nasilnog ekstremizma te prima na znanje da je Ukrajina spremna poboljšati svoj institucijski okvir imenovanjem središnjeg tijela odgovornog za koordinaciju sprečavanja radikalizacije i nasilnog ekstremizma. EU primjećuje da se Ukrajina obvezuje na jačanje otpornosti **kritične infrastrukture** daljnjim usklađivanjem s pravnom stečevinom EU-a, jasnim definiranjem nadležnih tijela i njihovih ovlasti te uspostavom jedinstvene kontaktne točke za koordinaciju pitanja povezanih s otpornošću kritičnih subjekata, kao i jačanjem međunarodne suradnje.

EU prima na znanje da su temeljna načela **pravosudne suradnje u kaznenim, građanskim i trgovačkim stvarima** sadržana u zakonodavstvu Ukrajine, ali da je potrebno daljnje usklađivanje s pravnom stečevinom EU-a i njezina provedba, što uključuje ustavne izmjene kojima se omogućuje izručenje ukrajinskih građana. EU ističe spremnost Ukrajine da se usredotoči na provedbu i pravilnu primjenu relevantnih međunarodnih konvencija, posebno Haških konvencija. EU poziva Ukrajinu da poveća svoje administrativne kapacitete kako bi ispunila zahtjeve EU-a o pravosudnoj suradnji u kaznenim, građanskim i trgovačkim stvarima te kako bi osigurala djelotvornu suradnju s Eurojustom i EPPO-om.

EU primjećuje da je Ukrajina ratificirala **Rimski statut Međunarodnog kaznenog suda**. EU naglašava da je provedba odredaba Rimskog statuta Međunarodnog kaznenog suda u ukrajinski pravni sustav ključna za jačanje ukrajinskog pravosudnog sustava u izvršavanju kaznene nadležnosti nad osobama odgovornima za **međunarodne zločine**. EU nadalje primjećuje da je Ukrajina donijela prvi zakon o izmjeni Kaznenog zakona i Zakona o kaznenom postupku Ukrajine u vezi s ratifikacijom Rimskog statuta Međunarodnog kaznenog suda. EU poziva Ukrajinu da poduzme sve potrebne korake prema potpunom usklađivanju ukrajinskog pravnog poretka s Rimskim statutom u okviru sustavnih i dugoročnih reformi.

EU napominje da Ukrajina u pogledu **migracija** treba definirati i provesti jasne mehanizme koordinacije među državnim tijelima uključenima u upravljanje migracijama, a posebno razviti mehanizam za međuglacijsku koordinaciju u slučaju migracijske krize. EU poziva Ukrajinu da u tom pogledu dovrši reformu Državne službe za migracije. EU prima na znanje plan Ukrajine da donese potrebne izmjene u području zakonitih migracija kako bi se uskladila s jedinstvenom dozvolom za rad i boravak za državljane trećih zemalja (uključujući sezonske radnike), s određenim odredbama o spajanju obitelji i osobama s dugotrajnim boravištem, s pravilima o uvjetima za ulazak i boravak visokokvalificiranih radnika na temelju plave karte EU-a kao i studenata i istraživača te s pravilima o osobama premještenima unutar trgovačkog društva. EU nadalje prima na znanje plan Ukrajine za usklađivanje s relevantnom pravnom stečevinom EU-a u području nezakonitih migracija, posebno u pogledu krijumčarenja migranata, te poziva Ukrajinu da donese izmjene radi usklađivanja s Direktivom o sankcijama za poslodavce. EU naglašava potrebu za povećanjem financijskih, ljudskih i tehničkih resursa u području migracija, posebno radi boljeg sprečavanja i rješavanja nezakonitih migracija. EU poziva Ukrajinu da osigura odgovarajuće kapacitete za prihvati i primijeni postupke vraćanja u skladu s pravnom stečevinom EU-a.

EU poziva Ukrajinu da se u potpunosti uskladi s pravnom stečevinom EU-a o **azilu**, posebno u pogledu rane identifikacije kategorija osoba u ranjivom položaju i osiguravanja prava osoba koje podnose zahtjev za azil. EU također poziva Ukrajinu da ojača svoje kapacitete kako bi se pripremila za povećanje broja tražitelja azila i izbjeglica te da ojača relevantna državna tijela, među ostalim dodjelom odgovarajućih resursa.

EU primjećuje da **vizna politika** Ukrajine još nije u potpunosti usklađena s viznom politikom EU-a te poziva Ukrajinu da već uzme u obzir pravnu stečevinu EU-a u području viza radi postupnog usklađivanja, čime dokazuje svoju predanost postizanju potpune usklađenosti. EU poziva Ukrajinu da se u potpunosti uskladi s popisom zemalja čijim su državljanima potrebne vize, s posebnim naglaskom na zemljama koje predstavljaju rizik od nezakonitih migracija ili sigurnosni rizik za EU. EU nadalje napominje da će ukrajinski informacijski sustavi zahtijevati dodatne tehničke prilagodbe radi usklađivanja s viznim informacijskim sustavom (VIS), što se može obaviti nakon pristupanja.

EU prima na znanje, kad je riječ o **Schengenu i vanjskim granicama**, dobru i kontinuiranu operativnu suradnju s Frontexom u području nadzora granica i osposobljavanja. EU poziva Ukrajinu da nastavi razvijati tu suradnju. EU također poziva Ukrajinu da dalje radi na provedbi djelotvornog i učinkovitog sustava upravljanja granicama u skladu s europskom metodologijom integriranog upravljanja granicama. EU podsjeća da će znatan dio schengenske pravne stečevine, uključujući nepostojanje kontrola na unutarnjim granicama, podlijevati tome da Ukrajina ispuni dodatne objektivne zahtjeve, što će se provjeriti u okviru mehanizma evaluacije schengenske pravne stečevine. EU prima na znanje predanost Ukrajine donošenju Schengenskog akcijskog plana za pripremu za pristupanje schengenskom području.

Kad je riječ o **krivotvorenju eura**, EU napominje da bi Ukrajina trebala ojačati međuagencijsku suradnju u području kriminalizacije krivotvorenja novca i prima na znanje ukrajinski plan za jačanje Ureda za gospodarsku sigurnost. EU također poziva Ukrajinu da ratificira i provede Međunarodnu konvenciju o sprječavanju krivotvorenja, donesenu u Ženevi.

5. Gospodarski kriteriji

EU primjećuje da je Ukrajina predana tome da postane **funkcionalno tržišno gospodarstvo**. EU ističe kontinuirani domaći konsenzus o temeljima ekonomske politike, uključujući predanost fiskalnoj održivosti, makrofinancijskoj stabilnosti i primjeni tržišnih načela. EU primjećuje da je neopravdana agresija Rusije stvorila ekstreman pritisak na gospodarsku aktivnost. EU primjećuje da, unatoč određenom napretku ostvarenom posljednjih godina, slabo razvijeno poslovno okruženje, visoke razine neformalnosti i niske razine pristupa financiranju i inovacija i dalje ograničavaju djelotvorno funkcioniranje tržišnog gospodarstva. EU poziva Ukrajinu da sustavno i temeljito razmotri političke preporuke EU-a utvrđene u paketima za proširenje i obveze u okviru Ukrajinskog plana, kojima će se Ukrajini pružiti potpora u ispunjavanju gospodarskih kriterija i suzbijanju sive ekonomije. EU potiče Ukrajinu da provede svoje obveze u okviru programa MMF-a i u suradnji s bilo kojom drugom međunarodnom organizacijom koja bi Ukrajini pružila potporu u ispunjavanju gospodarskih kriterija.

EU primjećuje da se povećava **sposobnost** Ukrajine **da se nosi s tržišnim pritiskom i tržišnim silama unutar Unije**. Unatoč preostalim nedostacima i bez obzira na iznimno zahtjevne okolnosti uzrokovane namjernim ruskim napadima na ukrajinsku energetska i prometnu infrastrukturu, EU primjećuje da je Ukrajina uložila znatne napore kako bi očuvala svoju energetska i prometnu infrastrukturu, kao i ostvarila napredak u digitalizaciji gospodarstva i kvaliteti obrazovanja. EU naglašava da se ulaganja u sva područja fizičke infrastrukture trebaju nastaviti i poduprijeti poboljšanim upravljanjem javnim ulaganjima i upravnim reformama. EU poziva Ukrajinu da poboljša svoju produktivnost i konkurentnost, koje trenutačno otežavaju manjak radne snage i kontinuirano niska potrošnja za istraživanje, razvoj i inovacije.

EU poziva Ukrajinu da osigura odgovornost korporativnog upravljanja i privatnih i državnih poduzeća pojašnjavanjem odgovornosti upravnih odbora u provedbi politika upravljanja rizicima, među ostalim u području borbe protiv korupcije. EU poziva Ukrajinu da spriječi rizike od ponovne pojave oligarhijskih ili monopolističkih struktura u sektorima koji su u postupku privatizacije.

6. Poglavlje 5. – Javna nabava

EU primjećuje da je sustav javne nabave u Ukrajini djelomično usklađen s pravnom stečevinom EU-a. EU poziva Ukrajinu da osigura načelo jednakog postupanja prema gospodarskim subjektima iz EU-a i Ukrajine u cijelom sustavu javne nabave, uključujući klasični i komunalni sektor, koncesije i javno-privatna partnerstva te nabavu u području obrane. Kad je riječ o **klasičnom i komunalnom sektoru**, EU poziva Ukrajinu da preispita područje primjene zakonodavstva, izuzeća iz njega, osnove za primjenu pregovaračkog postupka, definicije i mješovite ugovore, procjenu vrijednosti, kriterije za odabir i dodjelu, metode nabave te izmjene i raskid ugovora. EU primjećuje da je Ukrajina djelomično usklađena u području **koncesija i javno-privatnih partnerstava** te poziva Ukrajinu da revidira odredbe o lokalizaciji, a posebno o zahtjevima u pogledu poslovnog nastana, o definiciji, odabiru i isključivanju gospodarskih subjekata te ograničavanju operativnog rizika za privatnu stranu. EU naglašava da Ukrajina treba poboljšati svoje zakonodavstvo o **nabavi u području obrane i sigurnosti**, osigurati neovisnost dviju dotičnih agencija za nabavu, riješiti nedostatke u pogledu neodgovarajuće definicije javnih naručitelja, nepostojanja određenih postupaka, kriterija i zahtjeva za kvalifikaciju gospodarskih subjekata, nepotpunih odredaba o podugovaranju i nedostatka posebnih mehanizama preispitivanja povezanih s obranom.

EU primjećuje umjerenu pripremljenost Ukrajine u pogledu **kapaciteta za provedbu i izvršenje** u javnoj nabavi. EU naglašava da Ukrajina ima ograničenu dostupnost dostatnih ljudskih i financijskih resursa za upravljanje sustavom javne nabave, uz istodobno održavanje dostatnih kapaciteta za provedbu i izvršavanje postupaka javne nabave, a posebno za upotrebu elektroničkog sustava javne nabave. EU poziva Ukrajinu da poveća transparentnost svojeg sustava javne nabave znatnim smanjenjem broja postupaka javne nabave koji se održavaju izvan elektroničkog sustava javne nabave, da uvede jasna pravila za primjenu necjenovnih kriterija i da poboljša metode za definiranje prednatječajnih zahtjeva i troškovnih metodologija. EU poziva Ukrajinu da dodatno poboljša djelotvornost tijela za kontrolu i praćenje.

EU prima na znanje djelomičnu usklađenost Ukrajine s pravnom stečevinom o **pravnim sredstvima**. EU poziva Ukrajinu da revidira svoje zakonodavstvo kako bi riješila nedosljednosti u pogledu rokova za podnošenje pritužbi i rokova mirovanja, koji negativno utječu na djelotvornost žalbenog sustava. EU naglašava da Ukrajina treba revidirati svoje zakonodavstvo o pravnim lijekovima koji obuhvaćaju koncesije i javno-privatna partnerstva, pojednostavnjenu nabavu i izravne ugovore dodijeljene izvan elektroničkog sustava javne nabave te se dodatno uskladiti s pravnom stečevinom. EU naglašava da bi Ukrajina trebala nastaviti ulagati napore u poboljšanje administrativnih kapaciteta Protumonopolskog odbora Ukrajine. EU primjećuje da Ukrajina i dalje poboljšava svoj sustav za upravljanje elektroničkim pritužbama, što uključuje i objavu odluka javnih naručitelja o ponudama u slučaju otkazivanja. EU poziva Ukrajinu da dodatno ojača kapacitete Upravnog suda nadležnog za žalbe.

EU naglašava potrebu Ukrajine da ojača **integritet** javne nabave poboljšanjem procjena rizika za borbu protiv korupcije, unutarnjih i vanjskih kontrola te mehanizama izvršenja i revizije. EU poziva Ukrajinu da osigura da se u njezinu zakonodavstvu o javnoj nabavi jasno navode zahtjevi u pogledu transparentnosti i integriteta te da donese i provede strategiju za borbu protiv korupcije prilagođenu javnoj nabavi.

7. Poglavlje 18. – Statistika

EU primjećuje da je **statistička infrastruktura** Ukrajine djelomično usklađena s pravnom stečevinom EU-a. EU poziva Ukrajinu da dodijeli odgovarajuća financijska sredstva i ljudske resurse statističkom sektoru kako bi se postigla potpuna usklađenost s pravnom stečevinom EU-a. Ukrajina se također poziva da osigura potpunu profesionalnu neovisnost ukrajinske državne statističke službe (SSSU) i drugih tijela koja izrađuju službenu statistiku (posebno Narodna banka Ukrajine i Ministarstvo financija) te da Eurostatu dostavi sve podatke propisane pravnom stečevinom EU-a.

EU primjećuje da Ukrajina upotrebljava neke od glavnih **klasifikacija** EU-a za izradu statistike, ali da još treba uvesti novije verzije. EU poziva Ukrajinu da dodatno radi na statističkim registrima, što je potrebno kako bi se osigurala potpuna usklađenost s pravnom stečevinom EU-a.

EU ističe djelomično usklađivanje Ukrajine s pravnom stečevinom EU-a u području **statistike**, s time da ima još mnogo posla u svim područjima. EU poziva Ukrajinu da ostvari daljnji napredak u svim statističkim područjima kako bi se postigla potpuna usklađenost.

8. Poglavlje 32. – Financijski nadzor

EU primjećuje da je Ukrajina djelomično usklađena sa standardima EU-a o **unutarnjoj kontroli javnih financija** i poziva Ukrajinu da poboljša djelotvornu provedbu, posebno u pogledu delegirane upravljačke odgovornosti i upravljanja rizicima. EU naglašava da je potrebno ojačati kapacitete funkcije unutarnje revizije i poziva Ukrajinu da također pojasni ulogu Državnog ureda za reviziju.

EU prima na znanje djelomičnu usklađenost Ukrajine s pravnom stečevinom o vanjskoj reviziji. EU naglašava da Ukrajina treba ojačati političku, financijsku i administrativnu neovisnost i mandat Računovodstvene komore Ukrajine (ACU) u skladu sa zahtjevima INTOSAI-ja. EU poziva Ukrajinu da poboljša suradnju između ukrajinskog ACU-a i Vrhovne rade Ukrajine kako bi se ojačao nadzor nad državnim proračunom. Potrebno je poboljšati revizijski rad s naglaskom na njegovu učinku i s ciljem usklađivanja s međunarodnim standardima.

EU poziva Ukrajinu da u potpunosti uskladi svoje nacionalno zakonodavstvo s Direktivom EU-a o suzbijanju prijevara počinjenih protiv **financijskih interesa EU-a** kaznenopravnim sredstvima.

EU poziva Ukrajinu da formalno uspostavi i ojača suradnju među nacionalnim nadležnim tijelima u području **zaštite eura od krivotvorenja** te primjećuje da je Ukrajina djelomično usklađena s pravnom stečevinom EU-a u tom području.

* * *

S obzirom na sadašnje stanje priprema Ukrajine, EU primjećuje da bi, uz uvjet da Ukrajina nastavi ostvarivati napredak u usklađivanju s pravnom stečevinom EU-a i relevantnim europskim standardima obuhvaćenima 1. skupinom poglavlja te u njihovoj provedbi, trebalo ispuniti sljedeća *privremena mjerila* prije poduzimanja sljedećih koraka u pregovaračkom procesu u vezi s tom skupinom poglavlja:

- *na horizontalnoj razini za 1. skupinu poglavlja* Ukrajina osigurava pomno i trajno praćenje održive provedbe planova za vladavinu prava, reformu javne uprave i funkcioniranje demokratskih institucija s pomoću snažnog i multidisciplinarnog mehanizma nadzora, pri čemu se posebna pozornost posvećuje primjerenosti ljudskih i financijskih resursa, institucionalnim kapacitetima, poštovanju utvrđenih rokova te aktivnom i smislenom dijalogu s civilnim društvom.

Poglavlje 23. – Pravosuđe i temeljna prava

Ukrajina dodatno provodi sveobuhvatnu reformu pravosuđa, čime se poboljšava nepristranost, neovisnost, odgovornost, kvaliteta i učinkovitost pravosudnog sustava u skladu s pravnom stečevinom EU-a i europskim standardima. Konkretno, Ukrajina će ispuniti to privremeno mjerilo nakon što:

- ojača neovisnost, integritet, status i institucionalne kapacitete pravosudnih i tužiteljskih upravnih tijela i tijela samouprave, među ostalim u pogledu popunjavanja slobodnih radnih mjesta, postizanja konkretnog napretka u optimizaciji pravosudne uprave, upravljanja sudovima i tužiteljstva kako bi se povećala njihova učinkovitost,

- dodatno povećava strukturnu neovisnost, integritet i odgovornost koje se održavaju na svim razinama pravosuđa, osobito poboljšanjem postupaka odabira koji se temelje na zaslugama, revidiranjem postupaka provjere integriteta za suce Vrhovnog suda i druge suce visokih sudova te postupaka odabira za Vrhovni sud i proširenjem povjerenstva za odabir članova Višeg kvalifikacijskog povjerenstva za suce Ukrajine i to bez odgode, uz konstruktivno sudjelovanje neovisnih stručnjaka koje imenuju međunarodni partneri, osiguravanjem transparentnijeg postupka odabira i razrješenja glavnog državnog odvjetnika i državnih odvjetnika na visokoj razini koji je utemeljen na zaslugama, ukidanjem odredaba kojima se omogućuje imenovanje i premještanje državnih odvjetnika u regionalne urede državnog odvjetništva i Ured glavnog državnog odvjetnika bez natječaja te davanjem prava Uredu glavnog državnog odvjetnika da pristupi svim istražnim materijalima prije suđenja, unapređenjem provjere redovnih sudaca uz sudjelovanje Vijeća za javni integritet i potvrđivanja tužitelja, rješavanjem zaostataka u stegovnim predmetima i poboljšavanjem alata za sprečavanje stegovnih postupaka i korupcije te njihovo izvršavanje, uključujući izvještaje o integritetu, te znatnim unapređenjem provedbe transparentne nasumične dodjele predmeta,
- poboljša kvalitetu pravosuđa, među ostalim znatnim smanjenjem manjka sudaca i pomoćnog osoblja, uvođenjem djelotvorne periodične evaluacije rada sudaca i tužitelja na temelju jasnih i objektivnih pravila i kriterija za ocjenjivanje, reformom Odvjetničke komore te nastavkom reforme pristupa sustavu pravnog obrazovanja i njegove kvalitete te početnog i kontinuiranog osposobljavanja za suce i tužitelje,

- poveća učinkovitost i rad sudova i tužiteljstva, među ostalim poboljšanjem zakonodavstva o postupku Ustavnog suda, osiguravanjem kvoruma Ustavnog suda i pravodobnim imenovanjem međunarodno provjerenih kandidata, uzimajući u obzir relevantne preporuke Venecijanske komisije, proširenjem upotrebe alternativnog rješavanja sporova, poboljšanjem pravne pomoći i izvršenja sudskih odluka, među ostalim poduzimanjem konkretnih koraka za postupno ukidanje zakonodavnih moratorija, unapređenjem digitalizacije pravosudnog sustava i uspostavom novog upravnog suda nakon dobrog i vjerodostojnog odabira sudaca uz konstruktivno sudjelovanje neovisnih stručnjaka koje su imenovali međunarodni partneri.

Ukrajina ostvaruje znatan daljnji napredak u borbi protiv korupcije i njezinu sprečavanju.

Konkretno, Ukrajina će ispuniti to privremeno mjerilo nakon što:

- unaprijedi, održi i kontinuirano provede pravne i strateške okvire za borbu protiv korupcije, uključujući znatno postupno usklađivanje s pravnom stečevinom EU-a i provedbu relevantnih preporuka GRECO-a, OECD-a i OESS-a/ODIHR-a, uz djelotvornu koordinaciju, izradu proračuna, praćenje i evaluaciju,
- poveća neovisnost, efektivnost mandata i operativni kapacitet specijaliziranih institucija za borbu protiv korupcije (za sprečavanje kao i za suzbijanje korupcije), među ostalim proširenjem nadležnosti Nacionalnog ureda Ukrajine za borbu protiv korupcije (NABU) na sve visokorizične javne položaje i davanjem potrebnih ovlasti Posebnom uredu javnog tužitelja za borbu protiv korupcije (SAPO) za pokretanje kaznenih postupaka protiv zastupnika u parlamentu bez prethodnog odobrenja glavnog državnog odvjetnika,

- ojača učinkovitost okvira za sprečavanje korupcije daljnjim napretkom u razvoju i provedbi pravnih i političkih okvira povezanih s imovinskim karticama, zaštitom zviždača, sukobom interesa, lobiranjem, financiranjem političkih stranaka / izbornih kampanja, uključujući djelotvorne, razmjerne i dovoljno odvraćajuće sankcije u slučaju povreda,
- ostvari konkretan napredak u postizanju dobrih rezultata u istragama, kaznenom progonu i osuđujućim presudama u predmetima povezanim s korupcijom, posebno pravomoćnim presudama na visokoj razini, te poveća broj i ukupnu vrijednost zaplijenjene, zamrznute i oduzete imovine, među ostalim uklanjanjem iz zakonodavstva odredbe o automatskom zaključenju kaznenih predmeta zbog isteka rokova za istragu u kaznenom postupku i preispitivanjem postojećih rokova,
- poboljša uključivanje konkretnih mjera za borbu protiv korupcije putem procjene rizika i sustavnih mjera za integritet u sektorima koji su najizloženiji korupciji.

Ukrajina dodatno jača zaštitu temeljnih prava u praksi. Konkretno, Ukrajina će ispuniti to privremeno mjerilo nakon što:

- ojača provedbu pravnog i političkog okvira za temeljna prava i njihovu provedbu u praksi, posebno jačanjem kapaciteta neovisnih institucija za temeljna prava i pripremom za ponovnu uspostavu temeljnih prava i sloboda nakon završetka izvanrednog stanja,
- nastavi reforme zatvora i pritvora, uključujući poboljšanje uvjeta, te poduzme korake za sprečavanje i rješavanje slučajeva lošeg postupanja,
- donese i započne s provedbom zakonodavstva o zaštiti podataka u skladu s pravnom stečevinom EU-a, što uključuje ojačane kapacitete Nacionalnog povjerenstva za zaštitu osobnih podataka,

- poveća slobodu izražavanja te slobodu i pluralizam medija jačanjem neovisnosti i institucionalnih kapaciteta javnih medija i regulatornog tijela za medije, kao i mjera za zaštitu novinara,
- osigura daljnji napredak prema usklađivanju nacionalnog prava s pravnom stečevinom EU-a o ravnopravnosti i nediskriminaciji, uključujući presudu Europskog suda za ljudska prava od 1. lipnja 2023., kao i o zločinima iz mržnje i govoru mržnje, pravima osoba s invaliditetom, rodnoj ravnopravnosti i borbi protiv rodno uvjetovanog nasilja, postupovnim pravima osumnjičenika i okrivljenika u kaznenim postupcima i pravima žrtava,
- ostvari napredak u uspostavi integriranog sustava za zaštitu djece i usklađivanju s pravnom stečevinom EU-a o pravima djeteta te u deinstitucionalizaciji djece bez odgovarajuće roditeljske skrbi i osoba s invaliditetom (odraslih i djece),
- nastavi dosljedno provoditi, u skladu s europskim standardima i pregovaračkim okvirom, relevantne zakone i obveze za zaštitu prava pripadnika nacionalnih manjina, koji su sastavni dio revidiranog akcijskog plana Ukrajine za zaštitu prava pripadnika nacionalnih manjina.

Poglavlje 24. – Pravda, sloboda i sigurnost

Ukrajina ostvaruje opipljiv napredak u borbi protiv teškog i organiziranog kriminala.

Konkretno, Ukrajina će ispuniti to privremeno mjerilo nakon što:

- dodatno se uskladi s pravnom stečevinom EU-a o borbi protiv organiziranoga kriminala, među ostalim o istrazi i kriminalizaciji pranja novca te zamrzavanju i oduzimanju imovine,

- ostvari konkretan napredak u ostvarivanju dobrih rezultata u istragama, kaznenom progonu i pravomoćnim presudama u svim područjima teškog i organiziranog kriminala (uključujući trgovinu ljudima i seksualno zlostavljanje djece, kibernetički kriminal, trgovinu vatrenim oružjem, proizvodnju droge i trgovinu drogom, pranje novca i borbu protiv terorizma),
- ostvari konkretan napredak u sveobuhvatnoj reformi Državnog istražnog ureda, uz konstruktivno sudjelovanje neovisnih stručnjaka koje su imenovali međunarodni partneri,
- pokaže vjerodostojnu i sustavnu praksu pokretanja financijskih istraga kada je riječ o teškom i organiziranom kriminalu, uključujući pranje novca,
- ostvari konkretan napredak u ostvarivanju dobrih rezultata u zapljeni i konačnom oduzimanju imovine te poboljšanju sustava povrata i upravljanja imovinom, među ostalim jačanjem i unapređenjem reforme Agencije za povrat imovine i upravljanje imovinom, uz konstruktivno sudjelovanje neovisnih stručnjaka koje su imenovali međunarodni partneri,
- ostvari konkretan napredak u razbijanju mreža trgovine ljudima te sprečavanju i suzbijanju nezakonitog posjedovanja vatrenog oružja i trgovine njime, među ostalim operacionalizacijom Nacionalne kontaktne točke za malo i lako oružje,
- ojača svoj institucionalni okvir, posebno jasnijim definiranjem ovlasti agencija za izvršavanje zakonodavstva, jačanjem njihove neovisnosti i integriteta, njihovih operativnih, analitičkih i informatičkih kapaciteta, međuagencijske suradnje i osposobljavanjem osoblja tijelâ za izvršavanje zakonodavstva,
- poveća svoje administrativne kapacitete kako bi ispunila zahtjeve EU-a o pravosudnoj suradnji u kaznenim, građanskim i trgovačkim stvarima te kako bi osigurala djelotvornu suradnju s Eurojustom i EPPO-om.

Ukrajina jača svoje napore u suradnji u području droga. Konkretno, Ukrajina će ispuniti to privremeno mjerilo nakon što:

- uspostavi funkcionalan nacionalni sustav ranog upozoravanja koji raspolaže dostatnim resursima i ojača nacionalni opservatorij za droge te ostvari napredak u usklađivanju svojeg zakonodavstva s pravnom stečevinom EU-a o drogama i prekursorima za droge, kao i u uništavanju droge,
- ostvari konkretan napredak u postizanju dobrih rezultata u pogledu zapljene droge, uništavanja i oduzimanja s tim povezane imovine.

Ukrajina ostvaruje rezultate u području zakonitih i nezakonitih migracija i azila te u pitanjima povezanim sa schengenskom pravnom stečevinom i vanjskim granicama i viznom politikom. Konkretno, Ukrajina će ispuniti to privremeno mjerilo nakon što:

- poboljša usklađivanje s pravnom stečevinom EU-a u pogledu migracija, azila, vizne politike i upravljanja granicama, uključujući daljnje usklađivanje s metodologijom europskog integriranog upravljanja granicama,
- ojača svoje institucionalne kapacitete, suradnju i mehanizme koordinacije među tijelima uključenima u upravljanje migracijama, granicama i azilom te ojača borbu protiv nezakonitih migracija i krijumčarenja migranata,
- poboljša svoj sustav azila, uključujući postupke kojima se jamče pravo na podnošenje zahtjeva za azil i pravo na ulaganje žalbe.

* *

S obzirom na sadašnje stanje priprema Ukrajine i pod uvjetom da Ukrajina ispuní privremena mjerila, horizontalno i za poglavlja o vladavini prava, EU napominje da se, uz uvjet da Ukrajina nastavi ostvarivati napredak u usklađivanju s pravnom stečevinom EU-a obuhvaćenom sljedećim poglavljima i u njezinoj provedbi te ne dovodeći u pitanje dodatne uvjete utvrđene u dodatnim mjerilima utvrđenima za 1. skupinu poglavlja, ta mjerila mogu privremeno zatvoriti tek nakon što se EU složi da su ispunjena sljedeća mjerila:

Poglavljje 5. – Javna nabava

- Ukrajina u potpunosti usklađuje svoj nacionalni pravni okvir s pravnom stečevinom EU-a u pogledu svih područja javne nabave, uključujući koncesije, javno-privatna partnerstva i nabavu u području obrane, čime se osigurava integritet agencija za nabavu, te s međunarodnim sporazumima kojima se određena nabava izuzima iz pravila o javnoj nabavi, u skladu s Ugovorom o funkcioniranju EU-a, zakonodavstvom EU-a o javnoj nabavi i svim drugim relevantnim odredbama pravne stečevine EU-a.
- Ukrajina uvodi odgovarajuće administrativne, operativne i institucijske kapacitete na svim razinama i poduzima odgovarajuće mjere za osiguravanje pravilne i pravodobne provedbe i izvršavanja nacionalnog zakonodavstva u tom području prije pristupanja. To uključuje dokazane rezultate kada je riječ o:
 - pripremi praktičnih alata za provedbu i praćenje (uključujući administrativna pravila, upute, priručnike i standardne ugovorne dokumente),
 - jačanju kontrolnih mehanizama koji su potrebni kako bi se osiguralo potpuno poznavanje i pouzdanost sustava, među ostalim osiguravanjem ranih revizija, pomnog praćenja i veće transparentnosti faze izvršenja ugovora o javnoj nabavi na temelju sustavnih procjena rizika, uz davanje prednosti kontrolama u sektorima i postupcima koji su najizloženiji korupciji i prijevarama, uključujući obranu, energetiku i obnovu,

- djelotvornom funkcioniranju sustava pravnih sredstava, među ostalim u području koncesija, javno-privatnih partnerstava i nabave u području obrane,
 - poboljšanoj procjeni rizika, zahtjevima u pogledu transparentnosti troškova, dužnoj pažnji ponuditelja i provedbenim mehanizmima za sprečavanje i borbu protiv korupcije i sukoba interesa u javnoj nabavi na središnjoj i lokalnoj razini.
- Ukrajina pokazuje dobre rezultate u pogledu poštenog i transparentnog sustava javne nabave, što osigurava učinkovitu, djelotvornu i ekonomski korisnu upotrebu javnih resursa, tržišno natjecanje i jake zaštitne mjere i djelovanja protiv korupcije.

Poglavlje 18. – Statistika

- Ukrajina dostavlja ključne makroekonomske podatke (nacionalni računi i statistički podaci povezani s javnim financijama i statistički podaci o postupcima u slučaju prekomjernog deficita) u skladu s metodologijom Europskog sustava računa (ESA), kao i s programom prijenosa podataka u okviru Europskog sustava računa (ESA), zahtjevima za obavješćivanje o postupku u slučaju prekomjernog deficita i o BND-u te drugim relevantnim zahtjevima, zajedno s potrebnim detaljnim opisom upotrijebljene metodologije, pri čemu je Eurostat već provjerio dostavljene podatke i opise te je već potvrdio odgovarajuću usklađenost s pravilima EU-a u pogledu pravodobnosti, potpunosti, dosljednosti, transparentnosti i točnosti.
- Ukrajina donosi plan za: i. popunjavanje preostalih praznina u svim tablicama u okviru Europskog sustava računa (ESA), ii. slanje preostalih tablica iz programa prijenosa Europskog sustava računa (ESA), iii. uklanjanje preostalih nedostataka u informacijama koje treba dostaviti zajedno s tablicama koje se odnose na postupak u slučaju prekomjernog deficita i iv. rješavanje preostalih metodoloških pitanja. Eurostat potvrđuje relevantnost plana.

Poglavlje 32. – Financijski nadzor

- Ukrajina poduzima odgovarajuće mjere kako bi osigurala pravilnu provedbu regulatornog okvira koji se primjenjuje na unutarnju kontrolu, što uključuje delegiranu upravljačku odgovornost i upravljanje rizicima. Ojačan je institucionalni kapacitet funkcije unutarnje revizije kako bi se osigurala pravilna provedba i izvršenje nacionalnog zakonodavstva o unutarnjoj financijskoj kontroli u javnom sektoru.
- Osigurana je politička, financijska i administrativna neovisnost i mandat Računovodstvene komore Ukrajine, u skladu sa standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI).
- Ukrajina je uskladila svoje zakonodavstvo s pravnom stečevinom EU-a u području borbe protiv prijevara i svih drugih nezakonitih aktivnosti koje štete financijskim interesima Unije. Ukrajina osigurava mandat i operativni kapacitet za svoju nacionalnu koordinaciju borbe protiv prijevara kako bi osigurala dostatnu i djelotvornu koordinaciju aktivnosti za borbu protiv prijevara. Ukrajina provodi učinkovitu nacionalnu strategiju za borbu protiv prijevara za zaštitu financijskih interesa EU-a. Ukrajina dobro surađuje s Komisijom, OLAF-om i Uredom europskog javnog tužitelja (EPPO) kad je riječ o prijavljenim nepravilnostima i istražnim predmetima koji uključuju fondove EU-a.
- Ukrajina usklađuje svoje zakonodavstvo s pravnom stečevinom EU-a o provjeri autentičnosti eurokovanica te ratificira i provodi Međunarodnu konvenciju o sprječavanju krivotvorenja novca, donesenu u Ženevi 1929.

* *

Praćenje napretka u usklađivanju s pravnom stečevinom EU-a i relevantnim europskim standardima te njihovoj provedbi nastavit će se tijekom pregovora. EU ističe da će posebnu pozornost posvetiti praćenju svih konkretnih navedenih pitanja s ciljem osiguravanja administrativnog kapaciteta Ukrajine i njezina kapaciteta za dovršenje pravne usklađenosti u svim sektorima iz ove skupine poglavlja te za daljnje postizanje napretka u provedbi i izvršavanju. Potrebno je posebno razmotriti veze između ove skupine poglavlja i ostalih skupina pregovaračkih poglavlja. Završna ocjena usklađenosti zakonodavstva Ukrajine s pravnom stečevinom EU-a i relevantnim europskim normama te njezinih provedbenih kapaciteta može se provesti tek u kasnijoj fazi pregovora. Uz sve informacije koje EU može zatražiti za pregovore u ovoj skupini poglavlja i koje se trebaju dostaviti Konferenciji, EU poziva Ukrajinu da Vijeću za pridruživanje redovito dostavlja detaljne pisane informacije o napretku u provedbi pravne stečevine EU-a.

S obzirom na sva navedena pitanja Konferencija će se u odgovarajućem trenutku morati ponovno posvetiti ovoj skupini poglavlja.

Nadalje, EU podsjeća da bi između 3. lipnja 2026. i dovršetka pregovora mogla nastati nova pravna stečevina EU-a.